

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 23.

V Ljubljani, v soboto 9. junija 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani, Gradišče štev. 15. Uradne ure od 9—12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Trgovci, pozor!

Poročali smo že o velevažni in zanimivi prošnji avstrijskih trgovcev do državnega zbora, v kateri se zahteva v protoliberalnem smislu popolna preosnova trgovine. Trgovci zahtevajo, da se absolutna svoboda konkurence odpravi in da se trgovski stan popolnoma organizira. Trgovinska obrt naj se loči v trgovsko, katera daje pravico do prostega trgovanja, in v malo trgovsko obrt, katera daje pravico, samo na jednom kraju in določene predmete prodajati. Trgovec bi bil potemtakem le oni, ki je dovršil srednjo ali javno trgovsko šolo in vsaj tri leta praktično služboval v trgovinski obrti, ali ki se je vsaj tri leta učil trgovine in dve leti služil kot pomočnik. Trgovstvo bi po tej prošnji moralo dobiti združen značaj. Stali bi si nasproti trgovci in kramarji kot dve organizovani telesi. Prostost bi dobili izučeni trgovci; kramarji, ki bi se odslej zvali malotrgovski obrtniki, bi izgubili svobodo, pristrižene bi jim bile peruti, postali bi nesposobni za konkurenco.

Trgovci imajo pravico, da organizujejo svoj stan. Če se kmetje in rokodelci organizujejo, tedaj mora ta svoboda in pravica veljati tudi trgovcem. Mi se tudi veselimo, da se je med trgovstvom samim začelo zanimanje za stanovsko uredbo, saj je to, kar nam znano, prvi tak pojav v trgovini zadnjih desetletij. Neomejena liberalna konkurenca je opustošila trgovski stan. To se ne da popraviti z zabavljanjem na zadruga, ampak je treba globlje pomoči v postavodajalstvu samem.

Mi pa opozarjamo na nekaj drugega. Ona prošnja na državni zbor je izšla tudi v imenu kranjskih obrtnikov. Tej prošnji so baje pristopili vsi udje naših trgovsko-obrtnih zvez. Izrecno stoji v prošnji, da se je izrekel zanj gremij ljubljanskih trgovcev s 65. udi, zveza trgovcev in rokodelcev v Kostanjevici s 117. udi, zveza trgovcev v Mokronogu s 50. udi in zveza trgovcev v Kamniku s 177. udi. Vseh kranjskih trgovcev, ki se baje boré torej za preosnovo trgovstva, je — 409.

Znano nam je pa, da je med temi 409. trgovci in obrtniki večina takih, ki bodo potisnjeni po tej preosnovi med malotrgovsko obrt in bodo torej izgubili velik del svoje sedanje svobode. Izučeni veliki trgovci bodo odvzeli malim trgovcem svobodo. Mi smo pač sami za primerno preustrojo trgovskega zakonika, ampak to pa zahtevamo v interesu mnogih oseb, ki se pečajo s trgovino, da se ta važni korak prej temeljito premisli v trgovskih krogih.

Mi najprej prašamo: Ali vé teh 409 trgovcev v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in v Ljubljani, za kaj se agitira v njih imenu? Prošnja se je izdelala na Dunaju, morda je na Kranjskem še nihče videl ni, in sedaj na Dunaju agitirajo s 409. kranjskimi trgovci za svojo prošnjo. Kdo je prestopil k tej preosnovi v imenu vseh kranjskih trgovcev? Ali jih je prej sklical in jim razložil, za kaj se gre, ter potem, dobivši njih dovoljenje, kar 409 imen podpisal? Ali je taka prošnja krožila po deželi? Nam ni znano, da bi se bilo o tem važnem koraku sploh kaj trgovcev posvetovalo pri nas, in če je kdo pritisnil teh 409 imen k prošnji, moral je to storiti brez vednosti imenovanih trgovcev.

Po našem mnenju je dolžan dati javnosti odgovor gosp. Kušar, predsednik trgovske in obrtne zbornice in državni poslanec ljubljanskega mesta, katero je najbolj interesovano pri tem vprašanju. On kot državni poslanec mora imeti to prošnjo v rokah, in več kot čudno se nam zdi, da mož molči kot grob, ko bi moral usta odpreti in v resnici izpolnjevati odgovornosti polno nalogo, katero so mu naložili volilci.

Poslanec in predsednik trgovske in obrtne zbornice mora torej sedaj najprej trgovcem sporočiti, kako je z njihovimi podpiši, on je odgovoren za dobre in slabe nasledke, ki jih bodo imeli trgovci in malotrg. obrtniki, on mora tudi podati svojim volilcem trgovski program in razložiti načela, ki se jih bo držal, ko pride v razgovor v državnem zboru trgovsko vprašanje. Vlada sama sili na dan s predlogo, ki je od te prošnje precej različna, in poslanec ljubljanskega mesta mora vender toliko „brihten“ biti, da ve, kaj bo naredil, in da to tudi svojim volilcem razloži. Sedaj bo prišlo do načelno važnih izprememb. Kmečke zadruga in razne obrtne zveze bodo dobile zakonito podlogo, in trgovstvo bo s tem potisnjeno tako v stran, da si bo moralo pomagati s stanovsko organizacijo. Mi se zelo bojimo, da Kušar o teh velevažnih vprašanjih premalo ve, pa predsednik trgovske in obrtne zbornice in državni poslanec ljubljanskega mesta bi se v tem slučaju moral vsaj obvezanega čutiti, da se kaj nauči. Njegov molk je sumljiv.

Trgovci sedaj vedó, kaj jim je od njih zastopnika zahtevati. Za danes pravimo le: Kušar, na dan!

Izvirni dopisi.

Ljubljana, dne 8. junija. — Kar dela deželni predsednik baron Hein na Kranjskem, ko na tihem neti ogenj razpora med Slovenci zraven pa energično podpira nemško misel, to dela dunajska vlada, to delajo ministri in nadministri med Slovani. Cela tri leta so vrtala razna ministerstva luknje v trdno slovansko ladjo. Zadnje dni se jim je še le posrečilo, da je ladija začela vsprejemati vodo in da se je začela potapljati slovanska solidarnost. Dokler so liberalni Nemci zadrževali delovanje parlamenta, višji krogi niso dvomili o pravilnosti njihove politike, ustrezali so jim celo, žrtvovali obstrukciji na ljubo razna ministerstva in od cesarja potrjene naredbe, ko so pa s Kindingerjevim ukazom bili tepeni Čehi in so ti začeli obstrukcijo, se je pa popolnoma pozabilo na metanje tintnikov in gorjače v zbornici. Danes si upa trditi ministerski predsednik, da se drugače ne more dovoliti v razveljavljenje Kindingerjevih ukazov, kakor, če v to dovolijo Nemci. Čehe pa nihče ni vprašal, ko so se izdali ti ukazi, če so ž njimi zadovoljni, ali ne, izdali so se prav zato, ker je vlada hotela Čehe razdražiti ter tako priti do svojega cilja, do razkroja slovanske večine. Vedela je vlada, da bode pri tem izvrševanju stoletja stare avstrijske misije našla v najmanj slovanskem narodu, v Poljaki, trdno oporo. Žal, ni se zmotila!

Slovincem treba ravno v teh resnih trenutkih največje pozornosti. Ker smo prepričani, da so slovenski državni poslanci razsodni možje,

ne dvomimo, da so že izprevideli nakane vlade in izpoznali, da je rešitve našemu narodu iskati jedino le v solidarnosti njegovih zastopnikov na Dunaju in v vzajemnosti slovanski. Šole so imeli poslanci v minolih letih dovolj.

Šole imamo Slovenci dovolj tudi doma, ali kaj nam pomaga šola, ko pa naši politiki nočejo rabiti pameti, katero jim je Bog dal! Zato pa naša narodna stvar ne napreduje. Kako bi moglo biti drugače? Kar eden začne zidati, drugi podira. Domača zavarovalnica bi bila dobra, ker bi denar ostal doma, a ruje se od „narodne“ strani zoper njo hujše, kakor zoper židovske tuje zavarovalnice. Da bi se škodovalo mali gostilnici na Glincah, se denuncira in blati. Pa kdo naj našteva vse ciganije „narodne“ stranke? Nasproti se pa tudi tej stranki večkrat kaj ponesreči. Nekoč so župani klicali „živio Hribar!“, zadnji ponedeljek je pa Hribar lahko slepe miši lovil po „Narodnem domu“! Župane je lahko sram, da bi bili sluge liberalne misli, ko treba resnega dela za narod. Koliko časa bodo „narodni“ politiki še uganjali burke z narodom? to vprašanje leži na ustnicah večini Slovencev.

Zagorje. Zopet moramo klicati našim „delavskim prijateljem“ okoli „Naroda“: „Pomedito gnoj izpred svojega praga!“ Koliko so imeli opraviti celo leto z našim del. stavbnim društvom! Na vsak način so je hoteli uničiti, predno je začelo delovati. Pri tem se poslužujejo najnesramnejših lažij in obrekovanj. Tako so zaslepljeni od strastij, da nočejo videti zidu prve hiše, ki hitro raste iz zemlje. Brigajte se za svoj „Sokolski dom“! Zidajte, da si bodeta kje imela hladiti svojo jezico umirovljeni starosta in podstarosta, sicer bodo začeli hoditi po darovane krone razni, tako energično nadlegovani darovalci. Ko je bil kapelan Škerjanec obsojen, upili so v kompaniji s Čobalom: „Hvala h... u, ta pravda ga bo uničila!“ Drugi: „Saj je škof že plačal globo in stroške!“ Toda v vsem so se opekli! Sedaj se zopet vesele v „Narodu“ nad „zarubljenim kapelanom“. Mi pa dobro vemo, kdo je hodil kapelana v cerkev lovit, tudi vemo, kaj je govoril: Vemo, da je bil Čobal le slepo orodje. Saj je sam se izrazil, da bi ne bil tožil, kakor ni tožil, ko ga je na Lokah in v železnici nekdo vpričo mnogih oseb nadrl s „sleparjem“. Kdo se bo zadnji smejal? Vederemo!

Politiški pregled.

Nemški nacionalni poslanci so šli prosit vlado, naj se ne ozira na zahteve Slovencev pri imenovanjih raznih uradnikov na Štajarskem. Nemški listi poročajo, da je vlada nemške informacije vzela na znanje, odgovorila pa ni nič.

Volitve v italijanski parlament so se vršile binkoštno nedeljo, ker je bila vlada radi obstrukcije poslala zbornico domov. Vspah volitev je tak, da si je vlada precej pomnožila svojo večino. Vladna večina bode štela blizu 330 glasov, skrajna levica 84 glasov in ustavoverna opozicija 94 glasov. Vlada pa ni posebno zadovoljna z uspehom, ker je prišlo v zbornico mnogo skrajnih življev in se je število poslancev skrajne levice precej pomnožilo.

Na Kitajskem so resnejši nemiri, nego se je prvotno mislilo. Vstaši, s katerimi na kitaj-

skem dvoru simpatizujejo, divjajo se posebno proti kristijanom. Velevlasti, mej njimi tudi Avstrija, so poslale na Kitajsko nekaj čet. Vstaši bodo naredili Kitajski slabo uslugo. Velevlasti bodo storile konec nemirov s tem, da si bodo razdelile znaten del kitajskega ozemlja.

Vojna v Južni Afriki. V torek so prišle angleške čete v Pretorijo, glavno mesto Transvaala. Ta dan je bil ravno 238. dan, odkar traja vojna. Prava vojna je s tem končana, a miru še ni, ker Krüger s svojo zvesto armado 12.000 mož hoče vstrajati do zadnjega moža. Angleži se v mirovna pogajanja skoro gotovo sploh ne bodo dosti spuščali, ampak bodo bursko republiko kratkomalo proglasili za svojo last.

Domače novice.

Hribarjeva županska zveza je imela svoj ustanovni shod preteklo nedeljo v Ljubljani. Hribar je razposlal županom okolo 600 vabil. Menil je, da na njegov glas kar trumoma prihite v Ljubljano. Zato je obesil na stolp ljubljanskega Gradu široko zastavo. Toda županov ni bilo od nobene strani. Vseh skupaj je prišlo k ustanovnemu shodu z ljubljanskimi občinskimi svetniki 27 ljudij. Odbor so sestavili, ne da bi bili vsi izvoljeni odborniki navzočni, na shodu tako-le: predsednik Ivan Hribar, podpredsednik Niko Lenček, župan škofjeloški; odborniki: dr. Bleiweis iz Ljubljane, za Štajarsko Vinko Ježovnik iz Velenja in Iv. Kunej iz Rajhenburga, za Goriško Miha Zega iz Kanala, za Istro dr. Šime Kmeličar iz Pazina, za Koroško Karol Podričnik in Jos. Prosekar. V razsodišče so bili izvoljeni: za Kranjsko dr. Romih in dr. Šegula, za Primorsko Slavoj Jenko, za Štajarsko Bračun iz Koprivnice in za Koroško Kobentar. Kranjski kmetijski župani torej nimajo v odboru svojega zastopnika. Ako meni ljubljanski župan, da bode za kmetijske župane delal podžupan Bleiweis, se jako moti. Da katoliških kmetijskih županov ni bilo na shod, je vzrok to, ker se ne marajo družiti s Hribarjem toliko časa, dokler on, akcijonar „Narodne tiskarne“, ničesar ne stori proti pisavi „Slov. Naroda“ in dokler v dež. zboru glasuje z Nemci. Tudi mi opozarjamo Štajarce in Korošce, da bi vsaka podpora Hribarjevi županski zvezi pomenjala bodrenje „Narodovih“ pristašev in njihove nemčurske zveze. Zato, slovenski in krščanski župani, — proč od Hribar jeve županske zveze!

Slovanska duhovščina jim leži v želodcu. „Lega nazionale“ je imela letos svoj občni zbor v južnotirolskem mestu Arco. Tajnik dr. Pitacco je imel glavni govor o smotru nepotrebnega tega društva. Mej prvimi točkami je seveda udrihal po slovanski duhovščini, katera je legovcem največji trn v peti. Ko bi, osobito v Istri, ne bilo slovanske duhovščine, mogla bi „Lega“ svojo propagando širiti veliko hitreje in lažje. Ko bi ne bilo tega slovanskega svečeništva, ki se z vsemi močmi upira „blagodejnemu“ vplivu „Lege“, bi bila le ta že razširila svoje peruti tja v Čiče in Brkine. Pa duhovščina se ne vda; ona brani svojo narodnost tako žilavo, da so dostikrat vsi poskusi zastoj, zato toliko jadicovanja, da slovanski duhovščini ni sveta ne cerkev ne šola, da se upira vsem oblastim, da nima nobene discipline itd., kolikor pač se more nagromaditi hudobij, kakoršne more videti le zaslepljen sovražnik. No, svečeništvo v Primorju, kolikor je pravega in poštenega, pač predbro pozna svojo nalogo, da bi se dalo poučevati od legovcev, dostikrat brezvestnih — Židov! „Slovenec“ o tem poroča: „Izmej duhovščine so legovci osobito gorki onim iz Kranjske in Čehom, češ, kaj je bilo treba klicati te sem doli? „Prete cragno“ postala je že navadna psovka, seveda za tiste, „ki se ne dajo“, katere bi trebalo z betom pognati iz dežele. Pač trda kost ta duhovščina iz Kranjske, pa jej vender ne more nihče odrekati neumorne delavnosti za vero in dom. To je oni moment, ki spaja v najlepše soglasje, kako deluj svečenik mej narodom, ki je potreben pouka v verskih rečeh in previdnega vodstva v narodnih. Naj mi reče kdo, kar hoče, mlačen narodnjak v krajih, kjer so narodnostni boji, ni pravi svečenik. Odpiraj ljudstvu srce za

Boga, a ne zabi v dušo mu vtiskati ljubezen do domovine; ako ljudstvo izgubi narodni ponos, tudi z vero ne bo dolgo na dobrem, kar nas uče žalostne izkušnje naših izdajic.“

Nemške binkošti. Kakor smo že zadnjič naznanili, imel je nemški „Schulverein“ o Binkoštih svoj občni zbor v Gradcu. Vdeležba je bila precej pičila. Prišlo je samo 537 udeležencev. Seve, moral je tudi imenom štajarske dežele pozdravljati „Schulvereinovce“ deželni glavar grof Attems. Oficijelno je bilo zastopano tudi c. kr. vseučilišče. Blagajnik je poročal, da je društvo imelo v preteklem letu 222 375 gl. 24 kr. dohodkov. Šol vzdržuje društvo 16 s 35. razredi, otroških vrtcev ima 31, podpiralo pa je 52 šol in 61 otroških vrtcev. Šolskih poslopij ima društvo 15, vsega premoženja pa 513.640 gl. Govorniki so slavili Lutra in Bismarcka ter so izjavljali, da ne marajo več Dunaja za središče avstrijskega nemštva, ker je volil krščanske socialce, in da bodo odslej smatrali Gradec za središče „pravega nemštva“! Tudi turnarji so imeli v Gradcu svoj shod, „nemški“ pevci iz slovenskih dežela so se pa o Binkoštih peljali v Opatijo. Kaki Nemci so bili mej temi Nemci, priča vest, da so mej njimi „dajčali“ tudi Tržičani „Stahl und Eisen“ z Jesenic in nekateri Domžalci.

Nov nemški naklep proti združništvu. Slovensko združništvo je nemškim trgovcem hud trn v peti. Boje se za svoje mošnje in za svoj vpliv, ki je držal po koncu štajarsko umetno nemštvo. Staknili so zadnjič skupaj glave in sklenili izdajati slovenski list, „ki bode ljudem oči odpiral“. Listu bode ime „Štajarec“ ter bode izhajal od 1. julija naprej v Ptujju. Izdali ga bodo v 10.000 izvodih. Slovenski kmet od tega papirja ne bo imel nič dobička, od združništva ga pa ima, zato „Štajarec“ ne bo zafikal žepov nemških trgovcev.

Tudi za ljubljanski občinski zastoposnemanja vreden predlog. Graški hišni posestniki so izročili graškemu občinskemu zastopu predlog, naj se v vsaki važni stvari dvakrat glasuje in naj bode še-le drugi sklep obvezen. Prvi začasni sklep naj se javno razglasi, da se more občinstvo o njem pogovoriti in izraziti pred končnim glasovanjem svoje pomisleke.

Ali je Bled že nemški? Poroča se, da se je c. kr. pošta preselila na Bledu v nove prostore in dobila napis nad novimi prostori — samonemški. Dvojezični napis je zginil. S Slovenci sme res vsak pometati! Občinski odbor naj se takoj pritoži proti takemu zaničevanju slovenščine!

Iz Kranjske Gore nam je poslal slovenski planinec razglednico, na kateri piše: V Kranjski Gori sem kosil v „Gasthaus zum Urbanj“, v kojem „Gasthausu“ imajo nemške izreke v okvirjih v gostilniški sobi, samo nemški vožni red drž. žel. in se pije nemško pivo iz nemškega Beljaka. Na mizi ležijo pepelniki z nemškimi izreki: „Mensch, ärgere dich nicht!“ — Ta izrek bi bil primeren tudi za slovenski Št. Jakob v Rožu, kjer slovenski župan in slovenski župnik nemški uradujeta, kakor posnemamo iz „Mira“, in jima povrh še pošta konkurencio dela.

Prememba trgovine. S 1. t. m. je ljubljanski veletržec g. Karol Pollak prevzel tovarno usnja g. I. Janescha. Tovarna je stara že 150 let.

Ljubljanske novice. Razmere v blaznici na Studencu morajo biti uprav kričeče. Vsak teden uide kak bolnik. Sedaj je zopet ušel s Studenca blazni Josip Jerič iz Trebnjega. — S tretjega nadstropja padel je v torek šest let stari deček Anton Smolnik v Cerkvenih ulicah. Zgodilo se mu ni nič. — Laških delavcev je prišlo tekot tedna v Ljubljano zopet okoli 60. — Dva dni na prostem brez zavesti je bila bivša delavka v tukajšnji tobačni tovarni Uršula Černe, stanujoča v Zalokarjevih ulicah šte. 6. Šla je v torek obiskat svojo sestričino na Posavje. Nazaj grede je boleha Černe omedlela. Našel jo je policijski stražnik v soboto pod nekim kozolcem.

Osebnosti. Zaročil se je g. dr. Ivan Milan Hribar z gđ. Berto Šlegelnovo. Iskreno čestitam! — Dr. Weibel je imenovan okrož. in kopaljš.

kim zdravnikom za Toplice, dr. Orožen pa sekundarijem. — Premeščena sta davčna praktikanta Jan. Kušar iz Novega Mesta v Postojno in Fr. Predolič iz Črnomlja v Novo Mesto. — V Škofji Loki je umrl upokojeni župnik g. Eder. — Upokojen je definitivni nadučitelj v Toplicah pri Zagorju g. Julij Pihak po več nego 40letnem službovanju. — Cesar je podelil Ignaciju Nučiču, nadzorniku tržaških policijskih uradov v pokoju, srebrni zaslužni križec s krono. — Stavbenim pristavom za Kranjsko je imenovan Rajm. Geilhofer, ki je služil doslej po Koroškem. — V Gorici je umrl gosp. Andrej Žnidaršič, vikar na Gradišču.

Mej graškimi obrtniki se giblje. Obrtniki v Gradcu so napravili mačjo godbo pred mestno hišo. Dvajset obrtnih zadrug je imelo ta dan protestni shod, na katerem se je odločno nastopilo proti prenapetemu židovskemu nacionizmu prusaških Nemcev. Protestovali so proti občinskemu svetu in obrtni gosposki, ki zanemarjajo obrtnike. Zahtevalo se je tudi, da naj na vsak način zopet igra vojaška godba v Gradcu in da se sploh odpravi prusaštvo. Na zboru se je navdušeno čestitalo dr. Luegerju, ki je premagal na Dunaju židovstvo in pridobil zopet cesarsko stolico v Avstriji. — Tudi v Gradcu tedaj peša židovski zmaj!

Celjski „Sokol“ bode slavil letos svojo desetletnico. Pripravlja se velika slovenska slavnost v Celju. Nemški listi že hujskajo celjsko fakinažo.

Odločnega župnika imajo v Cmureku. Ondi so glavni trg prekrstili v „Bismarckplatz“. Župnik je sedaj določil, da radi tega na dan sv. Reš. Telesa ne bo po trgu procesije. Slava taki odločnosti!

Dež na dež. Dolgo že dežuje. Včeraj je bil sv. Medard in je zopet šel dež. Ljudje se boje, da bo tako zdaj 40 dni. Sena je letos silno veliko, a treba ga bo sušiti na peči.

Drobne novice. Nadvojvoda Rainer se je v torek mudil v Mariboru. — Tram na železniški tir je položil v nedeljo ponoči na mostu pri Vnanjih Goricah neki zlikovec. Vlak je tram vrgel proti ograji na mostu, ki je poškodovana. — V Celovcu se je 5. t. m. ustrelil vojak 17. pešpolka Viktor Hauptmann. — Obesil se je v Petrovčičevem hlevu v Postojni 49letni Jože Zavrl, doma iz Lahovč pri Kamniku. — Novo lekarno je otvoril na Vrhniki g. I. R. Hočevar. — Električno pekarijo je v Gradcu upeljala neka pekovska vdova. — S tira skočil je v četrtek stroj tovarnega vlaka z dvema vozovoma na premičnici pri železniškem mostu na ljubljanskem Barju. — Graški izvoščki so sklenili sami ustanoviti združno podjetje, ki bi oskrbovalo vožnjo z avtomobili. — Goriška deputacija pri cesarju bode sprejeta 11. junija. Prosilca bode cesarja, naj pride osebno na Goriško k proslavi 400 letnice, odkar je Goriška pod habsburškim žezlom. — Nov slovenski otroški vrtec je ustanovila „Družba sv. Cirila in Metoda“ v Devinu. — Na cesti iz Lužnice v Lipaljo Vas na Koroškem so našli umorjeno babico Ter. Sobotajeta. — Med Mariborom in Ptujem hočejo napraviti novo zvezo z avtomobili za osebni in tovarni promet. Ta zveza bode ceneja, nego železniška zveza čez Pragersko.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. G. Anton Medved, dosedaj kapelan v začasnem pokoju, je nameščen kot ekspozit v Košici pri Šent Juriju pod Kumom. — P. Florus Klinec je sprejet v našo škofijo in nameščen kot kapelan v Čatežu pri Krškem. — Premeščeni so: gg. Edvard Kosobud, kapelan, iz Cerkelj na Gorenjskem v Velesovo; Janez Ev. Medved, kapelan, iz Št. Lovrenca ob Temenici v Cerklje na Gorenjskem; Anton Golf, kapelan, iz Preddvora v Mengeš. Na novo nameščen je g. semeniški duhovnik Francišek Rebol kot kapelan v Preddvoru.

Šolska družba sv. Cirila in Metoda za Istro je imela v preteklem letu dohodkov 11.802 gl. 4 kr. in stroškov 10.968 gl. 84 kr. Družbino premoženje znaša 50.952 gl. 77 kr. Družba je imela letošnjo glavno skupščino v Opatiji. Predsednikom je bil izvoljen drž. poslanec prof. Vek. Spinčič. Na občnem zboru

se je sklenilo, kupiti poslopje za hrvatsko šolo v Pulju.

Obsojen protestant. V sredo je bil pred ljubljanskim okrajnim sodiščem obsojen protestantski pridigar Anton Chraska. Mož je Čeh ter se je navadil slovenščine, da bi sejal verski razpor mej Slovenci. Delil je po Vipavski dolini svoje luteranske pridige. Za to prepovedano rado darnost je bil obsojen pred sodiščem na 5 kron globe. Zanimivo je, da je bil pravni konzulent in zagovornik luterana Chraske dr. Tavčar.

Prekmurški Slovenec, kmečki sin, nam piše, kako so ogerski Slovenci glede narodnega šolstva silno zanemarjeni. Ljudske šole so čisto vse madjarske. „Pred nekaterimi dnevi“, pravi, „sem se vrnil od naših bratov Slovakov na severnem Ogorskem in strmel sem, ko sem videl, da je ondi v vseh ljudskih šolah materni jezik slovaški. Pri nas pa — žalostna nam majka — vse madjarsko. Ako bi sicer ne dobili v roke slovenskih knjig, bi bilo hujše. Štajarski Slovenci so nam v tem oziru že veliko pomagali. Silno hvaležni bi bili, ko bi nam tudi drugi Slovenci poslali kaj knjig — celo luterani slastno segajo po njih! Kdor bi hotel kaj poslati, pošlje naj pod naslovom: Behek Štefan, kmečki fant v Krongu, pošta Murska Sobota, Vašmegeye, Ogorsko.“

Birmancev je bilo binkoštno nedeljo v ljubljanski stolnici 1330, v ponedeljek pa 259, skupaj pa 1598.

Novo podzemsko jamo so našli pod vasjo Roje mej velikološko postajo in Čatežem. Pravijo, da ima mnogo krasnih kapnikov.

Vozni red na gorenjski železnici je od 1. junija t. l. dalje naslednji: Iz Ljubljane bodo odhajali vlaki z južnega kolodvora ob 7:17 zjutraj, ob 11:51 popoldne, ob 4:06 popoludne in ob 12:05 popoldne. Zraven teh še tudi ob 7:09 zvečer samo do Jesenic, pa ob nedeljah in praznikih ob 5:41 popoludne do Podnarta. Dohajali pa bodo v Ljubljano na južni kolodvor vlaki ob 5:15 zjutraj, ob 11:16 popoldne, ob 4:38 popoludne in ob 8:51 zvečer. Zraven teh še ob 7:45 zjutraj z Jesenic in ob nedeljah in praznikih ob 8:20 zvečer s Podnarta. — **Dolenjske železnice** vlaki od 1. junija naprej odhajajo iz Ljubljane (južni kolodvor) ob 6:54 zjutraj, ob 1:05 popoldne in ob 6:55 zvečer, dohajali pa bodo vlaki z Dolenjskega na južni kolodvor ob 8:21 zjutraj, ob 2:32 popoldne, ob 8:48 zvečer. — **V Kamnik** od 1. junija odhajajo vlaki ob 7:28 zjutraj, ob 2:05 popoludne, ob 6:50 zvečer, in ob nedeljah in praznikih še tudi ob 10:25 zvečer. Dohajajo v Ljubljano iz Kamnika vlaki ob 6:49 zjutraj, ob 11:06 popoldne in ob 6:10 zvečer; ob nedeljah in praznikih pa še tudi ob 9:55 zvečer. Jeseni bosta vozila dva nočna iz Ljubljane na Gorenjsko. Prvi bode odhajal iz Ljubljane ob 10. uri, drugi pa ob pol 1. uri po noči. Prvi zjutranji vlak bode v Ljubljani že ob pol 5. uri, drugi pa ob pol 9. uri.

Vozni red južne železnice. S 1. junijem odhajajo vlaki na Dunaj: 11:51 po noči, 11:29 popoldne, 5:22 zjutraj, 2:50 popoldne, 12:15 po noči, 6:23 zjutraj in ob 7:00 zvečer sekundarni vlak do Maribora. — V Trst odhajajo: 5:58 zjutraj, 5:38 popoldne, 4:54 zjutraj, 12:58 popoludne, 10:30 po noči in ob 7:45 zvečer sekundarni vlak do Šempetra. — Na Vrhniko odhod iz Ljubljane ob 7:15 zjutraj, 1:55 popoldne in 8:10 zvečer, prihod v Ljubljano ob 6:34 zjutraj 12:29 popoldne in 7:30 zvečer.

Nova služba. Deželni odbor kranjski je ustanovil mesto bolniškega volonterja. Plača nove službe, ki se skoro razpiše, bode 600 K na leto.

Občinska pota. Z Dol pri Litiji se nam piše. Tukaj pri nas je mnogo lesnih trgovcev in tudi gozdov še nekaj. Denarja pa, kakor povsod, tako tudi našim kmetom nedostaja, zato kmetje prodajajo les, kar ga izpodraste, da preživljajo sebe in svojo družine ter da plačajo visoko odmerjene davke. Les pa vozijo trgovci večji del po obč. potih (ki so pa izjemoma po mehkih tleh) ter tako zdolbejo omenjena pota, da peš skoraj človek ne more po njih hoditi. Vsak bližnji posestnik si, kolikor mu čas dopušča, zasuje, kar je prav globokih jam, da si

za slučaj potrebe vsaj zamore s težavo dovažati potrebnih rečij. Pa, kaj opravi eden sam posestnik pri pol do ene ure hoda dolgem potu! V sosedni občini imajo jako lepo vrejena obč. pota v kljub vednemu prevažanju. Vsa čast dotičnemu g. županu! Ali pri nas je drugače! Naš gosp. župan v kljub stavljenim predlogom prav mirno poslušaj, ne da bi se zmenil, kaj mu velja § 28. obč. reda, in ne da pota popraviti. Spominja naj se vsaj dne 26. sušca t. l., kako neprijetno se je voziti po slabih obč. potih, in kako se človeku malo ustreže, ako mora po ko lenih kobacati iz največje mlake. Torej, treba se je vzdramiti! Tudi občinski račun še vedno čaka odrešenja v obč. pisarni v kljub temu, da čaka že milosti skoro polovico leta. Bodi tudi omenjeno, naj bi pač naš g. župan raje mesto skazeno nemških naslovov na pisma pisal slovenske naslove, da ne bo sam sebi v skledo pljuval. Eden v imenu mnogih.

Ogenj je nastal v noči od binkoštne nedelje na binkoštni ponedeljek pri gostilničarju Janezu Gregorcu na Grajeni pri Ptuj, kjer se je imela na binkoštni ponedeljek vršiti Slomškova slavnost. Zgorelo je tudi precej žita in 2 svinji. Sumi se, da je bil ogenj zaneten od zlobne roke.

Nova maša Slovenca v Ameriki. Naš rojak in zvest prijatelj „Slovenskega Lista“ Rev. Ig. L. Burgar je daroval v Št. Pavlu v Ameriki novo mašo. Pastiroval bode mej ameriškimi Slovenci in Hrvati. Mnogo sreče in mnogo uspehov za mili rod!

Porotne obravnave v Ljubljani se ravnokar višje. V torek je 24letna dekla Marija Tavčar z Gabernika bila obsojena radi detomora na tri leta ječe, poostrene s posti. — 24letna dekla Kat. Benedek s Suhe je bila radi detomora oproščena, pač pa obsojena na 3 mesece, ker ni k porodu poklicala nobene ženske. Obravnava proti najemniku mlina Jan. Judežu radi uboja se je preložila. Pet let ječe je dobil znani tat čevljar Adolf Zaruba, ker je gospej Miklavčevi v Ljubljani ukradel perila za 16 K 40 v. Zaruba je bil radi tatvin že 10krat kaznovan in je radi svojih dolgih prstov presedel po ječah že 18 let. Sedaj je star 52 let. — Radi požiga je bil 37letni posestnik Fr. Dragar iz Spodnjih Javoršič oproščen in le obsojen na 6 dnij ker mu je, kakor se je zagovarjal, „vsled nepredvidnosti padla kapica žveplenke v kozolec sosedu“, s katerim nista nič kaj dobra. Mora povrniti škodo 700 kron.

Slomškova slavnost. „Katol. gospoparsko bralno društvo v Hoči priredi dne 17. junija t. l. ob 3. popoludne pri g. Gselmanu tik železniške postaje Slomškovo slavnost v spomin Njegove 100letnice z zanimivim vsporedom. Pri neugodnem vremenu se zvrši slavnost naslednjo nedeljo ob istej uri. Slovenci, pridite slaviti svojo velikana. K obilni udeležbi vabi odbor.

Nemški obrtniki v Celju so sklenili, svojo obrtno zvezo prekrstiti v „Deutscher Gewerbebund“, da se ne bodo zamenjavali s slovenskim obrtnim društvom v Celju.

Slovenska mlekarška šola. Iz poročila poslanca Povšeta o seji kmetijskega sveta na Dunaju posnamemo, da je obljubljen, da se bo za južne dežele s slovenskim poučnim jezikom ustanovila mlekarška praktična šola, na pr. na Gorenjskem, katero hoče ministerstvo znatno podpirati.

Razne stvari.

Šoli prijazen liberalizem. Rim je liberalno vladanje tako osrečilo, da se je za liberalno vsegarnogčnostjo v Rimu število analfabetov povišalo za 10 odstotkov.

Kruh s krvjo. Lekarničar Anton Volpi v Bergamasku v Italiji se peča uže več časa s poskušnjami, da bi v kruh prinesil volovje krvi in ga tako izdelal bolj tečnega in za hrano popolnejšega. Zdaj se poroča, da je Volpi v tej svoji ideji uspel, da bode kmalu izdeloval kruh z primesjo volovje krvi ter ga prodajal ljudstvu kot tečno hranivo. Volpi trdi, da bi tako izdelavan kruh lahko rabili za bolnike, kateri potrebujejo tečnejše hrane.

Od raznih stranij. Nemška poslanska zbornica je vsprejela vladne predloge o pomnoženju mornarice. — Shod čeških veteranov je sklenil odpraviti uniforme. — Pri otvoritvi novoizvoljene zbornice prične opozicija zopet z obstrukcijo. — Na shodu poštnih ekspeditorjev je zagotovil kršč. socialni poslanec Prochazka, da bode vlada v najkrajšem času regulirala plače poštnih ekspeditorjev. Krščanski socialisti bodo predložili v tem oziru državnemu zboru nujen predlog. — Poljaki so slavili v četrtak v Krakovu 500letnico Jagelonskega vseučilišča. Od vseh stranij sveta pohiteli so v Krakov Slovani k tej izredni slavi. Došli so rodoljubi iz Moravske in Šlezke, od Vltave, Dunava in Rene in s severne Nemčije. — Nemške burševske kapice nimajo miru v Plznu na Češkem. Mestna policija je o praznikih razne nemške burše spremila na magistrat, kjer so jim povedali, da burševskih znamenj ne trpe po Plzenskih ulicah. In v Ljubljani? ...

Nevihite na Ogorskem. V Szolnoti, biharskega komitata, so bile pretekli teden grozne nevihte s točo. Zrna toče so bila debela kakor golobja jajca. Toča je trajala 10 minut. Zemlja je bila 10 centimetrov na visoko pokrita s točo. Tudi nad Budimpešto in druge kraje v raznih komitatih se je usula toča. Od povsodi javljajo o nesrečah. V Budimpešti se je po kletih potopilo nekaj oseb.

Strašen čin na pokopališču. V italijanski občini Montescaglioso se je vršil pokop žene delavca Zuppolise. Pokopaval je duhovnik Simarano. Zuppolisa pa se je začel z duhovnikom prepirati, zgrabil je pokrov rakve in duhovnika ubil. Občinstvo je hotelo zločinca raztrgati; rešili so ga orožniki, ki so ga odvedli v ječo.

Uradniški „raj“ imajo na Turškem. Ker uradniki ne dobe radi suše v državnih blagajnah plače, prišlo je okoli 200 njihovih sestradanih žena v palačo velikega vezirja v Carigradu. Odšle pa niso prej, predno niso dobile vsaj jeden del plače; ostalo dobe v jednom mesecu.

Bolhe in finančna oblast v Švici. Carinski urad v Švici je dobil te dni v roke zavoj z napisom: „Dresirane bolhe“. Uradništvo si je belilo glave s to novostjo v mednarodnem carinskem prometu. Za bolhe niso mogli najti pravega tarifa. Končno je višja oblast v Brnu določila tarif za „menežarijo“, in tako so bolhe prišle v isto vrsto z roparskimi živalmi.

Policaj — orjak. Največji policaj v Ameriki je John Wood, ki je ravnokar nastopil policijsko službo v Columbus, Ohio. Ta orjak je še le 23 let star, pa tehta 315 funtov in meri po visočini 7 čevljev in 6 palcev. No, ljubljanski policaji imajo preslabe plače, da bi mogli konkurirati s tem orjakom.

Vspreh katoliške cerkve na Ruskem. Kakor se poroča, bode se v Petrogradu ustanovila nova katoliška nadškofija. Razun tega bodeta tudi še drugi dve škofiji na Ruskem ustanovljeni. D zdaj ni imelo carstvo svojega uradnega zastopnika pri sv. Stolicy, zdaj pa je bil zastopnikom Rusije pri sv. Stolicy imenovan Čarykov. To je velik uspeh sedaj vladajočega papeža Leona XIII., ki je tudi v tem oziru pokazal svojo veliko diplomatično nadarjenost.

Iz državnega zbora.

(Izvirno poročilo.)

Dunaj, dne 8. junija.

V sredo dne 6. t. m. so se zopet zbrali državno-zborski poslanci na Dunaju. Prva seja je imela tako obliko, kakeršno smo poznali zadnji čas. Poravnava med Čehi in vlado se ni posrečila in Čehi so tvorili tiho, a izdatno obstrukcijo, t. j. brale so se od 12. do 3. ure popoludne razne, po Čehih vložene prošnje.

Zanimala nas je edino le interpelacija kranjskih poslancev Vencajz-a, dr. Kreka in sodrugov zaradi vevške stavke. Zahtevalo se je, da vlada poseže v razpravo med delavci in gospodarji, da uredi nepristojnosti, ki se nahajajo pri tej tovarni, in pospeši konec stavki ter odredi, da se izpusti delavec Bricelj na proste noge. Dal Bog, da bi interpelacija pomagala delavcem

in podjetju in bi nastala one redne razmere, ki so ljudstvu prepotrebne!

Kocem se je nastopil ministerski pred sednik dr. pl. Körber in spustil v zbornico zadnji opomin, da naj se ojači in prične redno delovanje, sicer bo — prepozno. Poslanci so poslušali začetek govora mirno, dostojno, kmalu se je pa pokazala nagajivost obstrukcije. Malo da ne za vsakim izgovorjenim stavkom so se slišali ugovori in medklici čeških poslancev Šileni-ja, Doležal-a in Brzorad-a. Ministerski predsednik je povdarjal, da se sedanja vlada ni sešla na lahkomišljeno poslovanje od dne do dne, marveč da si je stavila načelo, deliti vsem avstrijskim narodom pravično upravo. — Zaradi tega tudi ne smatra dovoljenje proračuna za kako zaupanje vladi, ker so dotične svote le potrebne za državo samo. Vlada je predložila zbornici načrt jezikovnega zakona, a ona je pripravljena, sprejeti po zbornici sklenjeno popravo. Vlada je storila vse, kar je le mogoče, da se obdrži konstitucionalno življenje v državi, in zbornica naj zdaj pokaže, je li zmožna vzdržati parlamentarizem in pomagati državljanom in državljanstvu gospodarstvu, ki je silno potrebno podpore. Vlada zastopa zakon in pravico in svet bo sodil, je li stališče vlade pravo, ali pa onih strank, ki uničujejo konstitucionalno življenje v državi. Končno je opozarjal govornik zbornico, naj se obrne do pozitivnega dela in vzdržuje javne naprave naše države neoskrnjene, dokler je še čas.

Dr. Herold je takoj odgovoril ministru da smatrajo češki poslanci opomine ministrove kot njim namenjene. Povdarjal je, da je češki narod razžaljen, ker mu je vlada vzela jezikovne naredbe, in da ne bo nikdar priznal opravičnost jezikovnega zakona. Ako je sedanji vladi na tem, da se odstrani obstrukcija, naj ugotovi malenkostnim zahtevam Čehov!

S tem je bila seja končana, a v zbornični palači so se nadaljevale spletke in pogajanja.

Desnica se je zbrala po svojih načelnikih na zborovanje in posvetovanje, kako odstraniti obstrukcijo, a ker niso bili Čehi povabljeni, se je seja preložila na dan 7. junija pred zbornično sejo in tedaj se je pokazalo, da vlada ne more ali noče Čehov potolažiti izgovarjaje se, da tega levica ne pusti! Čehi naj bi se udali na milost ali nemilost levici in vladi.

Tudi Poljaki pristopajo tej misli in hočejo s pomočjo levice obstrukcijo ukrotiti. Dosedanja večina, desnica, je prominula! Od desnice so še ostali češki veleposestniki, slovenska krščansko-narodna zveza in pa centrum. Odpadli so Poljaki in pa nemški katoliki. Za gotovo se ne da poročati, kaj pride, ker se menja položaj od minute do minute.

V sredo je bila druga seja, ki se je vršila tako, kakor prva, brez vsacega zanimanja. Koncem se je poskusil pl. Zallinger vzbuditi zanimanje zbornice in je predlagal, naj se obravnava o obrtni noveli, a razpravljalo se ne bo o obrtni noveli, ker Čehi tega ne bodo pripustili.

Pred sejo današnjega dne se je bil položaj v zbornici nekaj pojasnil. Poljakom, oziroma njih vodji pl. Javorskemu gre dvomljiva čast, da je očistil položaj rekoč: „Desnice ni več!“ Vse druge stranke desnice so temu nasprotovale in iz tega sledi, da se formalno nikakor ni izreklo da se je desnica razšla.

Tekom zadnjih dveh dni sta stopili v desnici dve osebi pregnantno na pozorišče, in sicer Poljak pl. Javorsky, kateri je kazal proti Čehom in sploh proti avstrijskemu slovanstvu neko prezirljivost in mržnjo, ki je bolela in užalila vsacega Slovana. Temu nasproti se je pa odlikoval načelnik „Slov. kršč. narodne zveze“ naš poslanec Povše po svojem doslednem, značajnem nastopu kot pravi Slovan, in je pripomogel, da ima slovanstvo v državnem zboru kljub raznim spletkam še častno mesto. Danes se bje v državnem zboru tih a odločilen boj med Nemštvom in Slovanstvom. Slovani so bili malodane že na krmilu, a Nemcem se je za zdaj posrečilo potegniti oblast nase, in ker

jim je podpora iz merodajnih krogov zagotovljena, je njih položaj prav prijazen. Tako je mogoče, da nemški Gradec po svojih veljakh: grof Stürgk in dr. Gros zapoveduje v naši državi!

Seja se je pa vršila, kakor do zdaj vse druge seje, brale so se češke in druge prošnje in interpelacije. V zbornici je bila „prosta zabava“.

Najnovejše vesti.

„Potresi v liberalnih buticah“ se ponavljajo, kakor dokazuje „Slov. Narod“, dan za dnevom. To je čisto naravna prikazen, ker se na svetu enako godi po vsakem velikem potresu. Najmočnejši sunek je bil provzročil naš list v Govekarjevi možganovini, ko je dokazal, da je g. Koblar natančno citiral Mittheisa, Just Verus (Govekar) je pa enkrat ta citat utajil, drugič je pa citiral napačno. Cink, cink! Da potresniku v sinočnem „Narodu“, ki trdi, da g. Koblar ni poiskal poročil o potresih iz prvotnih zgodovinskih virov, napravimo še nekoliko „strahu“, omenjamo, da je g. Koblar — poleg drugih svojih virov — samo na 260. strani „Izvestij“ (l. 1895.) po prvotnih virih objavil poročilo o sedmih potresih na Kranjskem, katere je Mittheis prezrl; ti potresi bi bili še celo slavnemu Seidlu ostali neznani, ako bi jih ne bil gosp. Koblar obelodanil po jezuitskih dnevnikih. Ožigosani stric Blamaža tedaj najbolje stori, ako lepo čedno jezik za zobe dene, ali pa še enkrat v Loko piše po pomoč zoper strah liberalcev, da ne bo — prehuda „žajfa“ za ves „literarni kartel“.

Slovenska krščansko-socijalna zveza se udeleži procesije sv. Rešnjega Telesa v stolni cerkvi s svojo krasno zastavo. Zbirališče v četrtki ob pol osmi uri zjutraj v „Katol. Domu“, odkoder odkorakajo vdeleženci pred stolno cerkev.

Za stavkujoče delavstvo v Vevčah smo prejeli z današnjo pošto stotriinštirideset kron. Izkaz prihodnjič. Hvala iskrena! Prosimo nadaljnih darov!

Porotne obravnave v Ljubljani. Včeraj bi se bilo moralo še jedenkrat prati perilo vipavskega župana Hrovatina, ker je najvišje sodišče zadnjo obsodbo „Slovenčevega“ odgovornega urednika razveljavilo. Včeraj je prišlo do poravnave.

Za duhovnega svetnika je imenovan trziški župnik g. Fr. Špendal.

Dunaj, 9. junija. Včeraj se je vršila konferenca strank, ki žele parlamentarno delo. Predsedoval je Körber. Slovanska krščansko-narodna zveza ni bila povabljena, ker hočejo skrupirati novo večino brez odločno slovanskih življev. Tudi predsednik drž. zbora Fuchs ni bil povabljen. Dipauli se seje ni udeležil. Sklenilo se je, da se obstrukcija utruji z dnevnimi in nočnimi sejami, in delati na to, da se reši vsaj proračunski provizorij. Ako se posreči ta taktika, bode državni zbor zboroval preko 1. julija.

Dunaj, 9. junija. Čehi so včeraj zvečer naredili v državnem zboru velik kraval. Poslanec Rataj je svoj pult popolnoma demoliral in dajal razbite kose svojim tovarišem. Jeden poslanec je trobil na trompeto. Poslanec Lang je prinesel v zbornico piščalke. Ob pol jednajsti uri kraval še ni bil končan. Čehi se niso utrudili, ker so v razgrajanje stopili vedno le posamezni oddelki. Končno so si izbrali kvartet, ki je dolgo časa prepeval. Breznovsky je piskal na glavnik Peli so „Hej Slovani“ in „Kde domov moj“ ter rusko himno. Körber se je peljal k cesarju, na kar je bila takoj ministerska seja.

Listnica uredništva. Ostroženski: Prosimo, naznanite nam svoj popolni naslov. Poslano priobčimo „Hvala“!

GLASNIK. Stavka v Vevčah.

Poslanci Vencajz, dr. Krek in tovariši so v državnem zboru nujno predlagali: Delniška družba Leykam ima v papirnicah v Vevčah in

Medvodah na Kranjskem, v Gratweinu na Štajerskem in v Gorici 3000 do 4000 delavcev.

Dne 17. maja t. l. so v Vevčah vsi delavci, skupaj 780 mož, ustavili delo in stavka traja še vedno.

Povod stavki je dalo ravnateljstvo z raznimi napakami. Tako ravnateljstvo že sedem let k vodstvu bolniške blagajne ni poklicalo delavcev, pač pa vplačila brez sklepa zvišalo od 2 na 3 odstotke. Delavske plače so kar najnižje. Tako dobivajo ženske za dnevno delo 11 do 12 ur po 35 kr. na dan, moški po 75 kr. Uradniki so delavce osebno žalili in dejansko napadali. Kazni za najmanjše dogodke, n. pr. za pogovore, smeh, so znašale po 1 krono; tako so posamezni delavci v 14 dneh plačali do 5 gld. kazni itd.

Ko so delavci brez vspeha zahtevali uredbo svojih stvari, zapustili so tovarno v najlepšem redu. Političnemu oblastvu je vse to dobro znano, kajti o tem so pisali domači listi, govorilo se je na shodih in naznanilo se je neposredno deželni vladi. In vendar politično oblastvo do stavke ni ničesar storilo, da bi se delavci pomirili. Ko pa so delavci ustavili delo, politično oblastvo ni druzega storilo, nego da je zaprlo tri delavce, ker so imeli toliko poguma, da so ravnateljstvu naznanili delavske pritožbe. Dva delavca so sicer drugi dan izpustili, a tretji, Bricelj, je še danes v zaporu baje zaradi javnega nasilstva, dasi mu še do danes niso naznanili pravega vzroka. O tej stavki so obvestili tudi obrtnega nadzornika, ki pa menda vsled premnogega dela še ni prišel na lice mesta.

Ako se delavci v Vevčah ne pomirijo, utegnejo delo ustaviti tudi v drugih tovarnah, kjer so skoraj gotovo iste razmere. To pa bi bila velika škoda za tovarne, delavce in vse prebivalstvo v okolici.

Vsled tega je dolžnost, da podpisani opozoré vlado na te razmere, ki se morajo izboljšati Zato vprašajo ministra za notranje stvari in pravosodje:

1. Ali je ministru za notranje stvari znano, da so delavci v vevški papirnici ustavili delo in iz katerih vzrokov? Ali hoče storiti vse potrebne korake, da se odstrani vzroke stavke?

2. Ali hoče minister za pravosodje zahtevati poročilo, zakaj so Briclja zaprli? Ali hoče vzrok zopora nepristransko presoditi, in, če se prepriča, da vzrok ni zadosten, tudi ukazati, da se Bricelj izpusti iz zopora?

Delavske drobtine.

Iz krogov ljubljanskih pekovskih pomočnikov se nam piše: Pekovski pomočniški zbor, je imel dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne v salonu hotela „Lloyd.a“ v Ljubljani številno obiskan shod. Na dnevnem redu je bilo: 1. Novi hišni red, 2. Položaj pekovskih delavcev, 3. Raznoterosti. K prvi točki je prečital Wolf odlok mestnega magistrata, s katerim je bil ta novi hišni red uničen s pripomnjo, da je pomanjkljiv. Toda res je, da je le naša odločnost vzrok, da se je moral uničiti. Nato je Škrbec skrupal nek drug celo večnost dolgi hišni red, kateri pa po debati tovarišev Karliča in Urbarja niti do glasovanja ni prišel, ker bi bil ravno tako pomanjkljiv, kakor je bil oni od zadruga, izdelan namreč ni bil sporazumno z zadrugo. K drugi točki, položaj pekovskih delavcev govoril je Škrbec, ki je jasno naslikal sedanje naše razmere. Le žal, da se on ne more otresti tiste zagrizenosti do krščanskih socijalcev, da vedno mej svoj govor vtika zbadljive pripomnje do krščanskih soc., kar pa na takih shodih kakor so naši, ni umestno, ker moramo pri stvari, ki nas vse boli, biti vsi združeni. Svetovali bi mu, da naj zanaprej opusti take stvari, ker se mu lahko pripeti, da bode neki dan samo znane štiri osebe broječi množici govoril! Po nepotrebnem je pripeljal seboj nekaj soc. dem. Tovariša Karlič in Urbar sta stavila na navzoča gg. mojstra, načelnika zadruga gospoda Schreya in gospoda Bizjaka neke pripomnje, na kakšen način, da bi bilo gg. mojstrom lahko ugoditi našim zahtevam. Nato je bila sprejeta resolucija

na deželno vladu o nedeljskem in nadomestnem počitku. Končno je bil sprejet tudi predlog, da se pošlejo okrožnice gg. mojstrom, da stopijo v dogovor s pomočniki glede odprave hrane. Nekaj je, kar se ne sme zamolčati pri naših pekovskih mojstrih, namreč: Da se ti sramujejo svojih pomočnikov, kateri morejo zanje garati. Povabljeni na ta shod so bili vsi gg. mojstri, ali odzvala sta se samo dva. Kar je pa vse graje vredno je to, da na ta shod še tisti ki so voljeni od zadruga, da se vdeležo, niso prišli. Eedn teh mogočnejev je g. Zamejec, ki še nikoli kar je voljen ni prišel na naš shod!

Vevški stavkujoči delavci pri škofu. V četrtek so bili delavci iz vevške papirnice pri škofu, kjer so bili najljubeznije vsprejeti. Prevzvišeni jih je izpraševal po vzrokih stavke in po vzroku pripora Briceljna. Prevzvišeni je obljubil storiti po svoji moči potrebne korake, da se pospeši preiskava Briceljna in tudi obravnava z vodstvom tovarne. Delavci so se s Prevzvišenim prav po domače razgovarjali in so bili preseneti o ljubeznivosti škofa. Slišali smo, da je knezoškof res takoj ugodil delavski prošnji. Živel škof, prijatelj delavcev!

Stavka v Vevčah še ni končana, delodajalci menda čakajo, da bi ljudi „sestradali“, toda za enkrat so se pošteno zmotili. Dalje, ko traja stavka, bolj navdušeni so ljudje in ne gredo na noben način na delo, dokler se ne ugotovi njihovim zahtevam. Zaprti Bricelj še ni imel nobene preiskave. Kaj je temu vzrok? Zakaj bi sedel v „luknji“ če, preiskava dokaže, da je bil po krivici denunciran? Sedaj je vže tri tedne in še od nikoder ni nobene preiskave. Kakega morilca takoj zaslišujejo, zakaj pa bi moral Bricelj, o katerem trdi vse delavstvo v Vevčah brez izjeme, da ni zakrivil ničesar, sedeti v zaporu? Saj smo vendar v pravni državi, kjer velja pravica za vse jednako! Dalje se delavci pritožujejo tudi nad nekim delovodjom Raznožnikom, ki zelo rad vidi tolsto kokoš. Tudi o kovertih, v katerih je oddajal plačilo, se marsikaj govori. V sredo so prišli mej stavkujoče socijalni demokratje. Sklicali so po tretjem tednu, odkar traja stavka, shod pri Majarončku v Vodmatu, na katerega so delavce vabili s „farbanjem“, da pride nekdo iz Gratweina. Umevno je, da ni bilo nikogar iz Gratweina. Prišla sta pa Kristan in Čobal iz Zagorja in neki zagrebški socijalni demokrat. Delavci so jim takoj prepovedali govoriti strankarski, Čobal je jedenkrat udaril po krščanskih socijalcih, pa je moral takoj z napadi umolkiniti, ker delavci vedo, da so jim krščanski socijalci vedno pomagali z vsemi svojimi močmi. Zagrebški „sodrug“ je hotel hvaliti „Narod“, ki je pisal, da so zahteve delavcev pretirane, pa se ni mogel znebiti svojih čuvstev, ker ga je Kristan takoj zapodil z odra. Krščanski socijalec Gostinčar je z dejstvi dokazoval, da zahteve delavcev niso pretirane, ker morajo delavci z 90. kr. dnevnega zaslužka živiti rodbine po 8 oseb, dobe se delavci s 60 kr. zaslužka, ki morajo živiti devet ljudi! Delavci so se izjavili, da ostanejo složni. Kakih denarnih podpor socijalni demokratje niso prinesli seboj. Delavci store prav, ako so napram socijalnim demokratom skrajno oprezni in previdni, saj jih je že jedenkrat socijalna demokracija osleparila za denar. Delavci bi bili jako neprevidni, ko bi pustili, da brez njih zaupnikov obravnava kak nepoznan človek z vodstvom. Pri obravnavah z vodstvom morajo biti navzoči zastopniki vevških delavcev. Stavkujoči morejo zaupati v prvi vrsti le sebi! Kapitalistični „Narod“ bi rad zasejal mej stavkujoče prepričanje in jih spravil ob dobro ime, zato trdi, da so se oprijeli socijalne demokracije, „ker krščanski socijalci zanje ničesar storili niso“. Delavci odločno zavračajo, da bi se jih izrabljalo za strankarske namene, prav se pa nam zdi, da sta Kristan in Čobal tako hitro v „Narodu“ povedala, v kak voz hočeta delavce vpreči. Krščanski socijalci so bili pri stavki takoj na mestu, „Kristan pa je rajše občeval mej ljubljanskimi frakarji“ v takozvanem „Umetniškem društvu“, nego bi prišel mej delavce. Zato tudi ne more vedeti,

da so krščanski socijalci storili za stavkujoče mnogo korakov in sicer brezplačno, kar se pri socijalno-demokratičnih štrajkih ne godi. Kako obrekljiv je „Narodov“ poročevalec, (baje Tristan!) priča to, da v četrtek „Narodu“ poroča, da se poslanca Krek in Vencajz ne ganeta za stavkujoče, dočim je bilo na shodu pri Majarončku povedano, da sta že v sredo, torej v prvi tekoči seji drž. zbora stavila radi stavke v Vevčah poslanca Krek in Vencajz s tovariši interpelacijo. „Narod“ ki vedno šnufa „Slov. List“, bi pač lahko vedel, da smo v „Slov. Listu“ poročali, da je storil dr. Krek vse korake, katere je storiti mogel. S tem, da hoče „Narod“ zanesti socijalno-demokratično agitacijo mej vevške delavce, hoče štrajk razbiti in v tem dela uslugo le židovskim kapitalistom, ki komaj čakajo, da bi se mej delavci pričel kak prepričanje. Ako se je „Narod“ vsedel na namazane limanice židovskih kapitalistov, vevški delavci se ne bodo. Vevško delavstvo ostane složno. Namestu da glasilo slovenske inteligence vsiljuje strankarstvo in internacijonalnost v stavko, naj rajše priskoči z dejansko podporo na pomoč slovenskemu nepokvarjenemu delavstvu!

Pesek v oči. Socijalna demokracija po vdarja vedno in vedno po svojih dobro plačanih agentih, da je strogo delavska stranka in da bije edino ona najodločnejši boj proti kapitalizmu. Takih fraz se sliši na vsakem socijalno-demokratskem shodu več kot dovolj. Seveda je lahko „farbati“ ljudi, ki ne poznajo razmer in ne socijalne demokracije. Nebrojnikrat je ta židovska stranka pokazala, da služi tajnim namenom židov in framasonov. Vender tako jasno, kot pri zadnjih volitvah na Dunaju, še ni nikdar svetila luč jedinstva med velekapitalom in socijalno demokratskim „proletarijatom“. Znano je, da se je za dunajski občinski zbor ustanovil novi četrti razred, v katerem imajo volilno pravico vsi polnoletni državljani. V tem razredu so postavili socijalni demokratje svoje kandidate. toda, glej čudo, vse liberalno časopisje, od „Neue Freie Presse“ do zadnjega lističa, jih je priporočalo v izvolitev svojim somišljenikom. In res je šel ves kapitalistični Izrael v boj za socijalno demokracijo! Borzijanci, žitni špekulantje, velepodjetniki, veletržci, sploh vsi judovski kapitalisti, so oddali svoje glasove socijalnim demokratom. Sedaj pa nastane vprašanje: od kod to prijateljstvo? Od tod, ker imajo krivonosni špekulantje v rokah liberalizem in socijalno demokracijo. Navidezno bijejo medsebojni gospodarski boj, da slepe nezavedno ljudstvo, tajno pa si podajajo roke v dosego črnih naklepov: uničiti krščanstvo. Liberalizem je „prenobel“, da bi šel med nižje ljudstvo, zato si je vzgojil verno deklo, socijalno demokracijo, da zanaša pod krinko socijalizma in ljudskega prijateljstva mej priprosto ljudstvo kal sovraštva do krščanstva. Ljudstvo, ki je vbožno, se čestokrat vsede na limanice socijalni demokraciji, katera s početka, kadar lovi ljudi v svoje zanjke, tudi ne zabavlja proti veri in duhovščini, ker ve, da bi ji to le škodilo. Toda, kakor hitro dobi kje trdnjih tal, pokaže tudi, kaj je. Tako misijonari socijalna demokracija kot dekla židovskih framazonov. Med tem, ko vpije: „Kapitalisti odirajo ljudstvo“, pa voditelji socijalne demokracije stiskajo roke največjim kapitalistom in njegovim sovražnikom ljudstva — borzijanskim židom. Kje je mogoče, da gresta skupno voda in ogenj? Močnejši bo vničil vedno slabjega. Močan je kapitalistični jud, ker ima denar, šibek pa je delavec, ki nima premoženja. Kako je mogoč resen nastop socijalnih demokratov nasproti kapitalistom, ko si pri volitvah bratski podajajo roke! Kje je še kak zaveden delavec, ki bi verjel socijalni demokraciji, da je delavska stranka, ko so njene kandidate za dunajski mestni zbor priporočali vsi kapitalistični listi in so glasovali za soc. demokrate kapitalisti. Poznamo se: liberalci in socijalni demokratje eden drugemu ne bodo nasprotovali, ker jih vežejo kri, denar in pa krivi nosovi. Priporočamo delavcem, da o tem razmišljajo in se vender enkrat otrasejo židovsko-kapitalističnega hlapčevstva.

Prijatelji borzijancev. Kakor znano, socijalni demokratje silno kriče proti kapitalistom. V svojih dejanjih pa često svojega kričanja ne smatrajo resnim niti tam, kjer bi bilo na mestu. V nemškem državnem zboru so socijalni demokratje zvesti prijatelji borzijancev. Poroča se nam o dogodku iz proračunske komisije nemškega državnega zbora. Začetkom seje ni bilo na mestu štirih socijalnodemokratičnih članov. Potikali so se po raznih prostorih državnozbornskega poslopa. Liberalni poslanec Buring, vnet zagovornik in boritelj borze in nasprotnik borznemu davku, stavil je predlog, da se ne zviša, kakor je bilo predlagano, kolek pri prodaji rent, pri zadolžnicah inozemskih držav in inozemskih železniških obligacij od $\frac{2}{10}$ na $\frac{3}{10}$ od tisoča, ampak naj ostane vse pri starem. Poslanec katoliškega centra Fulda je označil Buringov predlog kot dar borzi. Ker je bil vsled vpliva centra izid glasovanja dvomljiv, poklicali so liberalci štiri socijalno-demokratske člane komisije in s to pomočjo prodrli je Buringov predlog. Tako je borza dobila darilo nekaj stotisoč goldinarjev od „protikapitalistične“ socijalne demokracije. Tako nastopajo socijalni demokratje, ki hočejo uničiti malega obrtnika in vse proletarizirati za židovsko borzo. Vrana vrani ne izkljuje očesa!

Ljubljansko slov. katoliško delavsko društvo je priredilo binkoštni ponedeljek popoldne ljudski shod na Brodu pod Šmarno goro. Govorili so: dr. Evgen Lampe, Gostinčar in Moškerc. Sprejeli sta se dve resoluciji: ena na finančno ministerstvo za polajšavo vračevanja brezobrestnega državnega posojila, in druga za splošno volilno pravico za deželni zbor. Govorniki so povdarjali, da treba tudi kmetskemu stanu dobre organizacije v kmetijskih zadrugah in posojilnicah. Liberalizem nas je razdvojil, zjedinito se z nova na krščanskem temelju in skušajmo si pomoči z lastno močjo! Shod je bil v kljub slabemu vremenu dobro obiskan. Jutri popoldne se vrši v Vodcah ljudski shod z istim vspehom. Ob ugodnem vremenu se zvrši shod pred župniščem, ob slabem vremenu pa v gostilni g. Grajerja.

Priprosto slovenski delavec stavkujočim. Mej darovi za stavkujoče delavce v Vevčah priobčujemo znaten dar priprostega delavca. S svojim darom nam je poslal ginljivo pismo, v katerem pravi: „Slovenski delavci, pokažimo svoje dobro srce do stavkujočih. Bodimo složni, ne prestopajmo postav. Žrtvuemo drug za drugega in zmaga bo naša, da ne bomo tako malo cenjeni na zemlji, za katero so naši hrabri očetje prelivali kri!“

Praktični socijalni kurz se bode vršil na Dunaju od 4. do 6. septembra t. l. O lanskem kurzu smo obširno poročali. Za vsakega krščansko-socijalnega organizatorja so ti kurzi neprecenljive važnosti, zato bi bilo prav, da se ga letos v večjem številu udeležo tudi Slovenci. Oglase sprejema tudi „Slovenski List“, ki prekrbi vsa potrebna posredovanja.

Socijalna demokracija v pravi luči. Poročali smo, da se je v nemškem državnem zboru sklenil kompromis glede „Lex Heinze“. Kompromis je odbil novi postavi vse ostrine in določa, da se nenravne podobe in knjige ne smejo prodajati mladini. A socijalni demokratje v nemškem državnem zboru so izjavili, da so tudi proti tej določbi. V tem nastopu se vidi vsa nrvstvenost socijalne demokracije, kateri je samo za to, da se mladina kar najbolj spridi, ker mokraška stranka ve, da le podivjanost njej prinaša sadov.

Delavcem prijazen občinski zastop imajo v Karlovih Varih. Občinski svet je ondi nastavlil mestne delavce s pokojnino. Vsak stalni mestni delavec dobi na leto 8 dni dopusta, ne da bi se mu odtegnila plača. O Božiču dobe delavci pobiljske v denarjih, ki znašajo 80 do 150 mark.

Slovenski delavci v Trstu se udeležo letos procesije sv. Rešnjega Telesa dan pod novo, jako krasno, od slovenskih šolskih sester na družbini šoli izdelano zastavo sv. Cirila in Metoda.

Nedeljski počitek na progah c. kr. državne železnice je bil vpeljan z 20. majem, kakor smo poročali. Sedaj pa se nam poroča, da je

Železniško ministerstvo zopet preklicalo nedeljski počitek in se je pričelo prejšnje poslovanje. Vzrok je menda ta, ker južna železnica ni vpeljala nedeljskega počitka in je vsled tega na državnih progah zastajalo blago.

Obsojena socijalnodemokratska svoboda. Poročali smo, da so socijalni demokratje z raznimi napadi proslavljali v Gradcu 1. majnik. Dne 5. t. m. so bili pred graškim sodiščem radi napada rodovine Platzler obsojeni trije rudečkarji na 4 do 8 mesečno ječo. Pa še dva druga socijalna demokrata sta radi sličnih deliktov obsojena na par mesecev ječe.

2000 angleških delavcev v Parizu. Brata Lever, ki imata v Port Sulightu poleg Liverpoola veliko tovarno za milo, sta povabila svoje delavce na skupni izlet v Pariz. V petek 25. maja so delavci — 2000 na številu — ob 1. uri popoldne odpotovali od Port Sunlighta ter so došli v Pariz drugi dan ob 9. uri dopoldne. Ogrorna vrsta omnibusov je pripeljala delavce na Champs Flyées, kjer so v nekem restorantu napravili toaleta ter zajutrkovali. Potem so se peljali na okrog skozi Pariz ter obiskali razstavo; ob pol 3. uri popoldne so imeli obed, a po obedu so zopet šli v razstavo. Ob 9. uri zvečer je bila večerja in ob enajstih po noči so zopet sedeli vsi delavci v vagonih na potu domov. Podjetnika sta izdala za ta izlet 150.000 mark.

Cena petroleja pada. Kartel rafinerjev petroleja je s 5. junijem t. l. zopet znižal ceno petroleja za 1 krono od q. Že začetkom prošlega meseca so znižali ceno petroleja za isto svoto.

Kake pijače prodajajo židje. Lvovski časopis „Ruch Katolicki“ naznanja, da je orožništvo v vasi Janovice vzelo v svoje varstvo prodajalca žganja, ki je svojim odjemalcem dajal „špirta“, kateri je bil pomešan s špiritom, v katerem si je umival noge.

Kaj dela mrtva roka? Na Nemškem je 30 000 usmiljenih sester, ki strežejo nad pol milijona bolnikom v 1009 bolnišnicah. Na Francoskem je 208 samostanov za sestre, ki strežejo 25.000 starčkom in starkam z miloščino, katero sestre same izprosijo pri premožnih ljudeh. Sestre nimajo osemurnega delavnika, navadno imajo posla na dan po 16 ur, včasih tudi 24 ur. To so rodoljubkinje!

„Ogromno“ premoženje francoskih kongregacij. Ker se toliko piše in govori o neizmernem premoženju katoliških redov, je sestavil „Croix du „Nord““ sledeče podatke o francoskih kongregacijah, ki nam to „ogromno“ premoženje kažejo v drugi luči. L. 1899. se je v katoliških zavodih delil na dva milijona otrokom ljudsko-šolski poduk, 91.000 mladeničev je obiskovalo katoliške srednje šole in nad 10.000 mladih ljudi je dobivalo visokošolski in strokovni poduk. Za vse to ni država dala niti vinarja, nasprotno pa so morale katoliške kongregacije plačati državi ne ravno majhen davek od potrebnih šolskih poslopij. V primeri s stroški za državne šole se je davkoplačevalcem s tem prihranila lepa svota 130 milijonov frankov. Dalje so l. 1899. kongregacije v raznih svojih zavodih, zavetiščih, sirotišnicah, bolnišnicah, vzgojevališčih itd., preskrbljevale, hranile in oblačile okoli 250.000 zapuščenih ljudi, med temi 60.000 sirot in nad 100.000 onemoglih starčkov. Koliko požrtvovalnosti, dela in truda je bilo pač treba! Ako se računa, kakor računajo najceneji drugi taki javni zavodi, trebalo bi najmanj 110 milijonov frankov, da bi vse te siromake preskrbeli. In kakšno je premoženje teh kongregacij, ki nekatere s takim strahom navdaja, da kličejo: „klerikalizem, ta je sovražnik!“? Po oficijelni cenzitvi leta 1884. znaša premoženje kongregacij okoli 550 milijonov frankov, kar tvori povprečno za vsacega uda kongregacije glavnico okroglih 3600 frankov. In, če temu poročilu še dodamo, da so francoski katolični l. 1898. po konferencijah sv. Vincencija Pavlanskega razdelili 13,318.952 frankov in za vzdrževanje inozemskih šol in misijonov izdali 6,094.092 frankov, potem pač ni čuda, da tako mnoge preleta strah pred katoliško požrtvovalnostjo, ki je zmožna toliko storiti.

Darila.

Za stavkujoče delavstvo v Vevčah smo nadalje prejeli: Zbirka iz Št. Vida 18 K, neka družba 1 K 40 v, Ivan Kregar 2 K, Čoužek 40 v, Matkovič 40 v, Pezdur 1 K, Klein 1 K, Kališ 1 K, Fr. Bergant 1 K, Andrej Doktorič 40 v, Urovatz 40 v, Tomc Fran 1 K, Gallin 30 v, Kastelic 1 K, Al. Uranič 40 v, Dachs 40 v, Krušič 20 v, Zirnstein 40 v, Bögel 40 v, Starc Viktor 20 v, Kukla 20 v, Daks 40 v, Čamernik 2 K, Kastelic Ivan 20 v, Prosenc 2 K, Stricel 2 K, Topolavec 60 v, Kozak 1 K, Perles 40 v, Svetic 20 v, Brestkvar Fran 1 K, Treo Simon 2 K, Tomc Jož. 40 v, Jeločnik Miha 20 v, Toni Albert 32 v, Maček Jože 40 v, Črne 20 v, Accetto Jakob 40 v, Turk Hugo 2 K, Lilek 1 K, Rebolj 20 v, Dopfer 40 v, Jordan 1 K, kavarnar Schmid 1 K, Glušič Martin 1 K, Rakun Jak. 40 v, Grünfeld Leopold 1 K, Zupan 40 v, Čuden Fran 4 K, Jeran 40 v, Sturm 40 v, Götzl Drag. 1 K, Franzot 1 K, Majdič 1 K, Perne M. 40 v, Perjatuček 1 K, Rovšek Ant. 50 v, Kadunc 1 K, neimenovani 20 v, Požlep 20 v, Miklavc 40 v, Čermelj 40 v, Oražem 20 v, Mekinc 20 v, Zajc 1 K, Urbančič 20 v, Grobelnik 1 K, R. Miklauc 1 K, Strupi 20 v, J. Terdi 1 K, Bricelj 2 K, Accetto 1 K, Magister 20 v, Fr. Vrtnik 20 v, Anžič Jan. 40 v, Fran Grošelj 2 K, Agnola 20 v, Švarc 10 v, Mohar 60 v, Terškan 20 v, Skubic 20 v, Vrhovec 60 v, Karol Müller 10 v, Kušar 20 v, Pepinc 20 v, Moholec 20 v, A. Z. 20 v, Vilhar Luka 20 v, Jerina Luka 20 v, Irkič 20 v, Brestkvar 20 v, Sajovic 20 v, Venier 1 K, Babuder 20 v, Müller A. 80 v, Kovač Ant. 50 v, Januš K. 20 v, F. Čuden 2 K (drugi dar), Polak 1 K, Worm 20 v, Kollar R. 1 K, Petrič 60 v, Podrekar 1 K, Bergant 80 v, D. 3 K 86 v, Kos Franc 40 v, Koprivec Fr. 10 v, Sever Franc 10 v, Čuden Franc 10 v, Mihelič Josip 70 v, Zabukovec Neža 20 v, Sever Marija 20 v, Korošec Ivana 10 v, Čibašek 20 v, Kos Marija 20 v, Žabnikar Pavla 20 v, Kregar Antonija 20 v, Bizjak Jakob 10 v, Novak Jerica 10 v, Iv. Pintar 4 K, Lorenc Zdešar 4 K, Pavla Zdešar 2 K, Jožef Osredkar 50 v, Komar 50 v, Jovana Brajer 50 v, Jožef Tonelj 60 v, Alojzij Marn 1 K, Simon Lojk 30 v, Mariefa 10 v, Veber Marija 20 v, Jakob Košir 40 v, Jožef Peklaj 60 v, Oroslov Končan 1 K, Anica Traun 1 K, Rozman J. 10 v, Fr. Puhar 10 v, Fr. Košak 14 v, Jernej Svetlin 10 v, Skalar 20 v, Selan Andrej 20 v, Selan Peter 20 v, Gorup 20 v, Matija Affrič 8 v, Glazar 40 v, Mrak 20 v, Ivan Koprisk 20 v, Pucher 20 v, Jamnik J. 20 v, Škerl 40 v, Ant. Malavičič 20 v, (nečitljivo) 40 v, Slabe J. 20 v, Zentin 20 v, Reinsner Javoršek 10 v, Anton Vode 20 v, Gr. Stanovnik 1 K, Perme 60 v, Kvas 20 v, Telban 10 v, Balant M. 24 v, Fino Pekly 20 v, Piestnjak 10 v, J. Brajer 20 v, (nečitljivo) 10 v, Komar Alojzij 20 v, Torče 12 v, Matevž Starih 20 v, Povrh 4 v, Zadnikar, zidar, Brdo, 1 K, I. Kračman, zidar, Šmarje 20 v, Delavci iz Vrat 15 K, 50 v, Ložar 40 v, Ložar Avgusta 20 v, Herman 20 v, Mirt Bur 20 v, Reckziegel 20 v, Mici Bončar 20 v, Silviya Koželj 20 v, Franciška Baldin 20 v, I. Dobnikar 20 v, Franc Koželj 40 v, Štefan Žvan 20 v, Adolf Bončar 20 v, Erjavec 60 v, Blodnikar 20 v, Verbovsek 20 v, Struss Ivan 20 v, Eržen 20 v, Milavec 20 v, Nevesekdo 2 v, Ignacij Vehar 20 v, A. Grad 20 v, Krajačič Drag. 20 v, Neimenovani 18 K, 40 v, A. K. 2 kroni. Iz Jesenic na Gorenjskem: Simon Ažman 4 K, August Šinkovec, župnik 18 K, 80 v. Iz Kranjske Gore: Krščanski soc. železničar 1 K. S Trebelnega: G. kaplan 4 K, Vesela družba pri polnem sodku v Trnovem 2 K 16 v, Neimenovan v Ljubljani 2 K, Neimenovan v Ljubljani 4 K, Iz Zagorja: Člani delavskega stavbnega društva 5 K, »Kat. delavskega društva« 5 K, Tamb. kluba »Zarja« 3 K, Škerjanc 2 K, V. Hybašek 2 K, Peter Gross, nadučitelj 1 K, Jan. Perko 1 K, Jak. Hrastelj 2 K, Urbanija Pavel 60 v, Anton Pance 70 v, Josip Strajnar 20 v, Vekoslav Savšek 60 v, Gospa Groharjeva 1 K, Ig. Jaklič 1 K, H. Merilovšek 20 v, Tom Kopriva 1 K, Turk 20 v, Engelbert Merilovšek 1 K, Ritter Alojz 2 K, Ivan Bober 1 K, Jožef Lender 1 K, Jakob Hribar 1 K. Državni poslanci na Dunaju: Dr. Krek 10 K, Vencajz 5 K, dr. Žitnik 5 K, Einspieler 5 K, Povše 5 K, Žičkar 2 K, Pfeifer 2 K, Pogačnik 5 K, Robič 2 K, Dr. Gregorič 2 K. Z Dunaja: Daničarji in somišljeniki zopet 21 K 40 v (zadnjič je bilo po pomoti izkazanih 15 K 20 v, namesto 25 K 60 v. Iz Celovca: Jakob Seebacher, župnik 1 K. Iz Gradca: dr. Fr. Žizok 2 K, phil. D. M. 1 K, Al. Erbežnik 1 K, Štefan Rojnik 1 K. Iz Solkana: J. Dermastia, kapelan 4 K, Anton Pahor, vikar v Krombergu 4 K.

Dalje so darovali: Neimenovani v Ljubljani 28 K 21 v, Delavci iz Fužin 62 K, 10 v, Neimenovani v Sostrem 20 K, Neimenovan pri Devici Mariji v Polju 2 K, Neimenovan iz Šiške 10 K, Neimenovani iz Ljubljane 22 K, 8 v, Neimenovan pri Devici Mariji v Polju 60 K, Dr. Karol Triller, odvetnik v Ljubljani, 20 K, Abram, kaplan iz Bovca 11 K, Trček, župnik v Šmartnem pod Šmarno Goro, 2 K.

Prosimo nadaljnih darov! Stavkujoče delavstvo potrebuje dejanske podpore, da zmaga v pravičnem svojem boju. Na noge vsi prijatelji slovenskega delavstva!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je poslal gospod O. Bernardin Šalamun, minorit na Dunaju, 1 K.

UČENCA

za mizarsko obrt vsprejemem takoj. — Ostalo po dogovoru.

Anton Dolžan,

12 (1—2) mizar v Žerovnici (Gorenjsko).

Sanatorij „LEONINUM“

v Ljubljani.

V privatno bolnico „Leoninum“ v Ljubljani sprejemajo se vsi bolniki, razun bolnih na umu in akutnih infekcijskih bolezni. V sanatoriju zdravijo p. n. gg. primariji: **Dr. K. Bleiweis vitez Trsteniški, dr. E. Bock, dr. V. Gregorič, dr. E. Šlajmer, dr. Alfred Valenta pl. Marchthurn**, izmed katerih si bolnik po svoji volji izbere zdravnika. Za konzilijarija se pa lahko pokliče tudi vsak drugi zdravnik.

Pojasnila glede vsprejema daje ustno ali pismeno podpisano vodstvo sanatorija.

V Ljubljani 9. junija 1900.

Primarij dr. V. Gregorič.

Reseljeva cesta 5.

Veteranska obleka

se proda. — Kje, pove upravništvo »Slovenskega Lista«.

Domača umetnost!

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

Andrej Rovšek

v Ljubljani Kolodvorske ulice št 22

v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.

10 (14)

Priznalno pismo:

Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trpežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten utis in hvali svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si stejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtopleje priporočam za podobno delo.

Z odličnim spoštovanjem Vam udani

Martin Poljak,

župnik

Ajdovec, 20. okt. 1899.

Slovinci pozor!

Zahtevajte povsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

Jo domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katekole konkurence.

Slovenski trgovci.